

VESZPRÉM VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL

A Veszprém Vármegyei Kormányhivatal, mint növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró szerv (továbbiakban: élelmiszerlánc-felügyeleti szerv) a szőlő arany színű sárgaság fitoplazma (*Grapevine flavescence dorée phytoplasma*) zárlati károsítót terjesztő amerikai szőlőkabóca ellen az alábbi 2025. évre vonatkozó első védekezési felhívást teszi közzé a Balaton-felvidéki borvidék és a Badacsonyi borvidék körülhatárolt területeinek Veszprém vármegyei részének vonatkozásában:

VÉDEKEZÉSI FELHÍVÁS I.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által a Balaton-felvidéki Borvidék és a Badacsonyi Borvidék szőlőültetvényeiben elvégzett felmérések szerint az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) lárvakelése 2025. évben május közepén kezdődött meg, az első lárvastádiumú egyedek tömeges megjelenése május utolsó, június első napjaiban volt tapasztalható. Az amerikai szőlőkabóca elleni védekezés azért különösen fontos, mert a szőlő egyik veszélyes betegsége, a szőlő arany színű sárgaság betegséget okozó *Grapevine flavescence dorée* zárlati károsító (a továbbiakban: zárlati károsító) járványszerű terjedésében játszik szerepet.

A szőlő arany színű sárgaság betegség az elmúlt években a Balaton-felvidéki és a Badacsonyi Borvidékeken egyre több helyen azonosításra került, ami miatt az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv növényegészségügyi zárlatot rendelt el és a fertőzött szőlőnövények körüli 1 km-es részeket fertőzött területeknek, illetve ezek határaitól 3 km-es sávokat pedig puffer zónának (továbbiakban együtt: körülhatárolt terület) jelölte ki a melléklet térkép szerint.

A betegség ezeken a borvidékeken a korábbi években elszórtan betegített meg egy-egy, érzékeny fajták esetében esetleg pár tucat szőlőnövényt szőlőültetvényenként. 2023. évtől tapasztalható, hogy a betegség egyes szőlőültetvényekben már járványos mértéket öltött, melynek eredményeként teljes ültetvények kerültek kivágásra.

Az amerikai szőlőkabócáról is elmondható, hogy az elmúlt évek során a Badacsonyi Borvidék és a Balaton-felvidéki Borvidék szőlőültetvényeiben egyaránt megtalálható. A lárvái egyre több szőlőültetvényben, egyre nagyobb egyedszámban fellelhetők, a sárgalapok pedig nagy egyedszámban, a védekezési küszöböt jelentősen meghaladó mértékben fogják a kifejlett szárnyas egyedeket.

Ezek miatt az amerikai szőlőkabóca a már fertőzött ültetvényekben újabb és újabb szőlőnövényeket fertőz meg, illetve a még nem fertőzött ültetvényekben megbetegedést okoz. Mivel a fertőzött szőlőnövényeket gyógyítani nem lehet, **a védekezés csak a megelőzésre**

AGRÁRÜGYI FŐOSZTÁLY

8200 Veszprém, Dózsa György u. 33. levelezési cím: 8200 Veszprém, Pf.: 1001
Telefon: 88/590-472 e-mail: noveny.talajved@veszprem.gov.hu; KRID azonosító: 166301915

szűkül, ezért különösen fontos a szőlőültetvényekben a zárlati károsító járványos elterjedésében szerepet játszó amerikai szőlőkabóca, mint **vektor elleni védekezés**. A körülhatárolt területeken - az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv növényegészségügyi zárlatot elrendelő határozatai alapján - **kötelező a rovarvektorok ellen évente 3 alkalommal történő növényvédő szeres védekezés**, melyet a védekezés optimális idejére vonatkozó hirdetményi úton közzétett védekezési felhívások figyelembevételével kell végrehajtani.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv vizsgálatai szerint a Badacsonyi Borvidék és Balaton-felvidéki Borvidék szőlőültetvényeiben **az amerikai szőlőkabóca lárvakelése 2025. évben május közepén kezdődött meg, az első lárvastádiumú egyedek tömeges megjelenése május utolsó, június első napjaiban volt tapasztalható**. Erre, illetve a szőlőnövénnyek fejlettségére tekintettel a lárvák elleni **első kezelést a szőlő virágzása alatt, vagy a virágzás után, de legkésőbb június 25. napjáig, a második kezelést, ez első kezelés után 2-3 hét múlva, legkorábban júliusban, de legkésőbb július 15. napjáig kell elvégezni**.

A kifejlett egyedek elleni harmadik kezelésre újabb védekezési felhívás kerül kiadásra a kabóca csapdák fogási eredményei alapján.

A védekezésre a felhívás mellékletének táblázatban szereplő rovarölő szerek alkalmazhatók.

Megjegyzendő, hogy az amerikai szőlőkabóca fiatal lárvái a szőlőnövénnyek törzsein található hajtásokon nagy egyedszámban megtalálhatók, ezért az eredményes védekezés feltétele, hogy a kötelező kezelések előtt a szőlőnövénnyeken a törzstisztítás elvégzésre kerüljön, vagy amennyiben nem történik meg, a kezelések a tőhajtásokat is érik. Továbbá a védekezés hatékonyságát növeli, ha a lárvák elleni védekezés során legalább egyszer felszívódó növényvédő szer kerül felhasználásra. A hatásos védekezéshez hozzájárulhat a megfelelő permetlé borítottság. A felszívódó szereknél a lombfal alsó leveleire mindenképpen kerüljön permetcsepp, mivel a felszívódott hatóanyag szállítása a hajtásvégek felé történik. Ez azért fontos, mert a lárvák a fás növényi részek környezetében lévő leveleken gyakrabban fordulnak elő. A kontakt növényvédő szerek esetében a teljes lombfalon a levelek mind két oldalának a fedettsége szükséges, mivel a lárvák általában a levél fonáki részen tartózkodnak. A növényvédő szerek kijuttatása során - adott esetben - figyelmet kell fordítani a gyártó ajánlása szerint a permetlé pH-jának beállítására, valamint a növényvédő szerek UV érzékenysége miatt a kijuttatás napszakának a megválasztására.

Lényeges, hogy nem elég a növényvédő szereket kijuttatni, hanem azok hatékonyságáról is célszerű meggyőződni.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv felhívja a szőlőtermelők figyelmét, hogy a védekezés során az integrált növényvédelem alapelveinek érvényre jutása érdekében a növényvédelmi technológia meghatározása során figyelemmel kell lenni a rezisztencia kialakulásának megelőzésére, ezért a növényvédő szerek okirataiban meghatározott kezelések évenkénti maximális számának betartása mindenkor szükséges. Ezen túl figyelmet kell fordítani a növényvédő szer használat sorrendjére is, hogy a későbbi kötelező harmadik kezelés során olyan növényvédő szert tudjanak még kijuttatni, amely az akkori szőlő fenosztádiumban még engedélyezett és az élelmezés-egészségügyi várakozási idő is betartható legyen, valamint védelmet nyújtson az amerikai szőlőkabóca kifejlett alakja ellen is.

Az agrár-környezetvédelmi programban szereplő kedvezményezettek a pályázati felhívás részletszabályait tartalmazó 2b. mellékletének 2.1 pontja szerint jelen védekezési felhívás szerint a Nemzeti Irányító Hatóság által közleményben közzétett nem, vagy csak korlátozással használható növényvédő szert is felhasználhatnak a körülhatárolt területen belül. Az ilyen felhasználás **vis maior eseménynek minősül**, amely elismertetése a Nemzeti Kifizető Ügynökségnél szükséges. A vis maior elismerése iránti kérelmet és annak bekövetkezését igazoló dokumentumokat az elektronikus kapcsolattartás szabályai szerint a vis maior kérelem benyújtására szolgáló felületen keresztül kell benyújtania a kedvezményezettnek.

Az agrár-ökológiai programban (AÖP) pedig a méhekre veszélyes szerek használati tilalma ültetvényekben gyakorlatot választóknak az engedélyokirat alapján méhekre kifejezetten vagy mérsékelten veszélyes, illetve kockázatos besorolású növényvédő szerek használata tilos.

Veszprém, 2025.06.06.

Takács Szabolcs főispán
nevében és megbízásából:

A 2025. évi védekezési felhívás I. 1. számú melléklete

	Kabócák ellen engedélyezett szerek szőlőben	Hatóanyag	Forgalmazási kategória	A kezelés évenkénti maximális száma	Két kezelés között eltelt minimális időtartam	Az utolsó kezelés fenostádiuma	Méhveszélyesség
Kontakt	Decis ¹	deltametrin	III.	2	14 nap	zsendülés (BBCH 85)	mérsékelten kockázatos
	Decis Mega (PL) ^{1,5}	deltametrin	II.	3	14 nap	zsendülés (BBCH 85)	mérsékelten kockázatos
	Decis Forte ^{1,5}	deltametrin	I.	2	14 nap	szedés érettség (BBCH 87)	mérsékelten kockázatos
	Detector ^{1,5}	deltametrin	I.	2	14 nap	szedés érettség (BBCH 87)	mérsékelten kockázatos
	Kaiso Garden ^{2,5}	lambda-cihalotrin	III.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten kockázatos
	K1 ^{2,5}	lambda-cihalotrin	III.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten kockázatos
	Kaiso EG ^{2,5}	lambda-cihalotrin	II.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten veszélyes
	Kaiso Sorbie ^{2,5}	lambda-cihalotrin	II.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten veszélyes
	Wakizasi ^{2,5}	lambda-cihalotrin	II.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten veszélyes
	Hunter ^{2,5}	lambda-cihalotrin	II.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten veszélyes
	Jager EG ^{2,5}	lambda-cihalotrin	II.	1	-	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten veszélyes
	Karate Zeon 5 CS (BG, PL, RO) ^{2,5}	lambda-cihalotrin	III.	2	10 nap	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten kockázatos
	Karate Zeon 050 CS ^{2,5}	lambda-cihalotrin	III.	2	10 nap	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten kockázatos
	Ninja Zeon 5 CS ^{2,5}	lambda-cihalotrin	III.	2	10 nap	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten kockázatos
	Kendo 5 CS ^{2,5}	lambda-cihalotrin	III.	2	10 nap	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten kockázatos
	Full 5 CS ^{2,5}	lambda-cihalotrin	III.	2	10 nap	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten kockázatos
	Lamdex Extra ^{2,5}	lambda-cihalotrin	III.	2	10 nap	fűtzáródás (BBCH 78)	mérsékelten veszélyes
	Klartan 24 EW	tau-fluvalinát	I. ; II.	2	14 nap	érés kezdete, bogyószíneződés (BBCH 80)	nem jelölésköteles
	Mavrik 24 EW	tau-fluvalinát	I. ; II.	2	14 nap	érés kezdete, bogyószíneződés (BBCH 80)	nem jelölésköteles
	Monospel 24 EW	tau-fluvalinát	I. ; II.	2	14 nap	érés kezdete, bogyószíneződés (BBCH 80)	nem jelölésköteles
	Laser ^{3,5}	spinozad	II.	2	7 nap	két héttel a betakarítás előtt (BBCH 84)	mérsékelten kockázatos
	Nexsuba ^{3,5}	spinozad	II.	2	7 nap	két héttel a betakarítás előtt (BBCH 84)	mérsékelten kockázatos
	Laser Duplo ^{3,5}	spinozad	II. ; III.	2	7 nap	két héttel a betakarítás előtt (BBCH 84)	mérsékelten kockázatos
	Limocide ³	narancsolaj	II.	6	7 nap	2. levél kiterülésétől (BBCH 12) fogyasztásra érettségig (BBCH 89)	kifejezetten kockázatos
Felszívódó	Sivanto Prime ^{2,4}	flupiradifuron	II.	1	-	zsendülés (BBCH 81)	nem jelölésköteles
	Sanium System ²	flupiradifuron	II. ; III.	1	-	érés kezdete (BBCH 82)	nem jelölésköteles
	Deltam System ²	flupiradifuron	II. ; III.	1	-	érés kezdete (BBCH 82)	nem jelölésköteles
	Sivanto Energy ^{1,2,5}	deltametrin + flupiradifuron	I.	2	14 nap	érés kezdete (BBCH 81)	kifejezetten veszélyes
	Exirel ¹	ciántraniliprol	I.	2	14 nap	zsendülés (BBCH 85)	kifejezetten veszélyes
	Mospilan 20 SG (DE, RO) ⁴	acetamiprid	I.-III.	1	-	érés (BBCH 89)	nem jelölésköteles
	Rafting ⁴	acetamiprid	I.-III.	1	-	érés (BBCH 89)	nem jelölésköteles
	Spilan 20 SG ⁴	acetamiprid	I.-III.	1	-	érés (BBCH 89)	nem jelölésköteles
	Gazelle 20 SG ⁴	acetamiprid	I.-III.	1	-	érés (BBCH 89)	nem jelölésköteles

Megjegyzés:

¹ agrár-környezetvédelmi programban tiltott, de jelen védekezési felhívás alapján felhasználható

² Kizárólag a növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet 1. § 10. pontja szerinti szakirányító írásbeli javaslatára használható vagy a „Növényvédelmi szakirányító bevonása a gazdálkodásba” vállalás választásakor

³ ökológiai gazdálkodásban is engedélyezett a felhasználása

⁴ tebukonazol tartalmú növényvédő szerrel együtt tankkeverékként alkalmazva, virágzó kultúrákban vagy mézharmat és virágzó gyomnövények jelenléte esetén, illetve ha a területet bármely okból a méhek látogatják, kizárólag méhkímélő technológiával juttatható ki.

⁵ Virágzó kultúrákban vagy mézharmat és virágzó gyomnövények jelenléte esetén, illetve ha a területet bármely okból a méhek látogatják, kizárólag méhkímélő technológiával juttatható ki.